

Memo

Aan Leden van de Raad

Kopie aan

Van Dorrit de Jong

Ons kenmerk --

Datum 21 juni 2021

Onderwerp Zorgkostenregeling

Aanleiding

De gemeente Zwolle vindt het belangrijk dat inwoners een zorgverzekering kiezen die past bij hun eigen situatie. Daarom stelt het college voor om vanaf 1 januari 2022 de Verzekering op maat aan te bieden. Inwoners met een laag inkomen krijgen ondersteuning van ons bij het vinden van een zorgverzekering die aansluit bij de persoonlijke zorgbehoefte. Zo sluit iedereen een passende zorgverzekering af en wordt alleen betaald voor de zorg die nodig is. Ook krijgen alle inwoners met laag inkomen financiële tegemoetkoming om het eigen risico te betalen. Mensen die chronisch ziek zijn of mensen met een beperking krijgen een tegemoetkoming voor de hoge zorgkosten die zij maken.

Op 7 juni 2021 heeft de gemeenteraad van Zwolle gedebatteerd over het voorstel om per 1 januari 2022 over te gaan tot Verzekering op maat. Door de raad is gevraagd om aanvullende informatie. In deze memo wordt informatie gegeven over:

- Doelgroep
- Armoedeval
- Financiële gevolgen voor inwoners
- Begeleiding naar een passende zorgverzekering
- Bijzondere bijstand
- Evaluatie van de zorgkostenregeling

Doelgroep zorgkostenregeling

Bij de collectieve zorgverzekering geldt op dit moment twee inkomensgrenzen. In de basis de 110% van het sociaal minimum en voor de chronisch zieken en mensen met een beperking 130% van het sociaal minimum. In alle gevallen wordt alleen naar de hoogte van het inkomen gekeken. Of het een inkomen uit een uitkering is of uit werkzaamheden in loondienst, als zelfstandige, een uitkering of pensioen betreft, doet niet ter zake.

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

Huidige regeling	110% van de norm	130% van de norm
Collectieve zorgverzekering	Alle inwoners van Zwolle met een laag inkomen	de chronisch zieken en mensen met een beperking
Vergoeding hoge zorgkosten		voor chronisch zieken en mensen met een beperking

Tabel overzicht huidige regelingen

Nieuwe zorgkostenregeling	130% van de norm
Tegemoetkoming verbruikte eigen risico	Alle inwoners van Zwolle met een laag inkomen
Vergoeding hoge zorgkosten	Voor chronisch zieken en mensen met een beperking

Tabel overzicht inkomensgrenzen zorgkostenregeling

De groep inwoners met inkomen tussen de 110% en 130% bestaat vooral uit mensen met bijvoorbeeld een WW uitkering, pensioen, zzp-ers of mensen met een (parttime) baan. In deze inkomensgroep zijn werkende armen vertegenwoordigd.

Door de inkomensgrens te verhogen van 110% naar 130% van het minimum, wordt de groep inwoners die potentieel in aanmerking kunnen komen voor de zorgkosten regeling met circa 4000 personen groter (CBS cijfers 2018). Nu al geldt voor mensen met een chronisch zieken en mensen met een beperking de inkomensgrens voor de gemeentepolis van 130%. Hierdoor zal een deel van de doelgroep met een inkomen tussen 110%-130% nu al gebruik maken van de gemeentepolis.

Niet iedereen uit de doelgroep zal elk jaar gebruik maken van de zorgkostenregeling voor het deel tegemoetkoming verbruikte eigen risico. Een persoon moet namelijk wel het eigen risico (deels) hebben verbruikt. Een deel van de doelgroep doet dat niet. Ook is het bereik van een minimaregeling nooit 100%, door niet-gebruik, onwetenschap, niet nodig, schaamte of om principiële redenen. Tabel 1 geeft inzicht in de inkomsten bij de 110% en 130% norm per maand.

21 jaar tot AOW leeftijd	110%	130%
Alleenstaand	€ 1.123,83	€ 1.328,17
Alleenstaande ouder	€ 1.123,83	€ 1.328,17
Echtpaar of samenwonend, met of zonder kinderen	€ 1.605,48	€ 1.897,38

Tabel 1 bijstandnormen exclusief vakantiegeld. Zie bijlage 1 voor een compleet overzicht.

Armoedeval & inkomensniveau

Soms leidt een hoger inkomen tot een beperktere bestedingsmogelijkheid, de zogenaamde armoedeval. Wie vanuit een uitkeringssituatie een betaalde baan aanvaardt of meer uren kan gaan werken ziet zijn inkomen doorgaans stijgen. Dit kan tot gevolg hebben dat men niet meer in aanmerking komt voor inkomensondersteunende voorzieningen. Het gaat hierbij om landelijke voorzieningen als huursubsidie of zorgtoeslag maar ook om het gemeentelijke armoedebelief.

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

We anticiperen als gemeente hierop door het uitbreiden van de werkingssfeer van de gemeentelijk regeling. De inkomensgrens voor de tegemoetkoming verbruikte eigen risico komt op 130% van de norm. Hierdoor wordt het effect van het optreden van de armoedeval gereduceerd. De marginale druk neemt af.

De verruiming van de inkomensgrens heeft geen negatief effect op het zoeken naar een baan of het aanvaarden van meer werk. Volgens onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau moet het effect van de armoedeval namelijk niet overschat worden: "Wanneer rekening gehouden wordt met andere factoren die het zoekgedrag of de verandering in arbeidsmarktstatus kunnen verklaren, blijkt dat de rol van de inkomensafhankelijke regelingen nagenoeg wegvalt. Kenmerken zoals leeftijd, geslacht, opleiding, gezondheid en inkomensbron zijn factoren waarmee het waargenomen gedrag beter is te verklaren. Wanneer met deze achtergronden van mensen rekening wordt gehouden, wordt het belang van de inkomensafhankelijke regelingen naar de achtergrond verdrongen. Het lijkt er dus op dat de armoedeval slechts een beperkte rol speelt in de beslissingen die mensen nemen" (armoedemonitor 2007, CBS en SCP).

We baseren ons armoedebeleid onder meer op basis van de Minima-effectrapportage (MER.) Een MER laat zien wat het effect is van rijks- en gemeentelijke inkomensondersteuning voor diverse huishoudtypes op hun huishoudplaatjes. Het effect van onze keuzes wordt in de volgende MER doorgerekend.

Financiële gevolgen voor inwoners bij nieuw beleid

De huidige gemeentepolis van Salland kent twee pakketten. Het Plus-pakket en het Extra-pakket. Beide pakketten zijn aanvullende verzekeringen boven op de basis verzekering. Binnen het Plus-pakket zijn het verplicht eigen risico van € 385,- en de eigen bijdrage Wmo tot een bedrag van € 228,- per jaar meeverzekerd.

In het onderstaande overzicht staat wat een volwassen verzekerde nu aan premie betaald, inclusief de gemeentelijke vergoeding. Hierbij wordt uitgegaan van de premie bedragen voor 2021, omdat die voor 2022 pas op 12 november 2021 bekend worden gemaakt. Daarnaast wordt een indicatie gegeven van de financiële gevolgen van het wegvallen van de gemeentepolis en de nieuwe zorgkostenregeling. We hebben bij Salland informatie opgevraagd over wat de kosten zijn van een vergelijkbare verzekering.

Er is uitgegaan van drie situaties:

- Een inwoner met nauwelijks zorgkosten (eigen risico wordt niet opgemaakt).
- Een inwoner met middelmatige zorgkosten (eigen risico wordt tot €200,- opgemaakt).
- Een inwoner met hoge zorgkosten (chronisch ziek, waarbij het eigen risico van € 385,- volledig wordt opgemaakt en gebruik wordt gemaakt van een Wmo-voorziening).

Zorgverzekeraars bieden in het algemeen een regeling aan, waarbij men maandelijks kan reserveren voor het verplicht eigen risico € 385,-. Het gedeelte van het eigen risico dat niet is opgemaakt over een kalenderjaar, krijgt men terug. In alle bovenstaande

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

situaties wordt er van uitgegaan dat een inwoner reserveert voor het verplicht eigen risico.

Situatie 1

Als deze cliënt gebruik maakt van de Gemeentepolis, zou naar verwachting worden gekozen voor het Extra-pakket bij Salland.

Situatie na einde gemeentepolis in 2022	Per jaar			
Premie basisverzekering	1486,80			
Aanvullende verzekering extra	108,00			
Tandverzekering extra	145,20			
Totaal premie		1740,00		
Reservering eigen risico		385,00		
Totale kosten			2125,00	
Teruggave reservering eigen risico			385,00	
Voor eigen rekening				1740,00
Huidige premie (na aftrek bijdrage gemeente)		1653,72		
Reservering eigen risico		385,00		
Totale kosten			2038,72	
Teruggave eigen risico			385,00	
Voor eigen rekening				1653,72
Nadelig saldo				86,28
Kiezen voor andere (goedkopere) basisverzekering	€1311,00			
Positief saldo				€175,80

In bovenstaande berekening is uitgegaan van een premie van Salland Zorg verzekeringen voor de basisverzekering. Deze is op jaarbasis €1486,80. Informatie op de onafhankelijke site www.zorgwijzer.nl wijst uit dat de gelijke basis verzekering kan worden afgesloten bij een andere zorgverzekeraar dan Salland voor een jaarpremie van €1311,00. Dit is een positief verschil van **€175,80** (€1486,80 - €1311,00).

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

Situatie 2.

Als deze cliënt gebruik maakt van de Gemeentepolis, zou worden gekozen voor het Extra-pakket bij Salland.

Situatie na einde gemeentepolis in 2022	Per jaar			
Premie basisverzekering	1486,80			
Aanvullende verzekering extra	108,00			
Tandverzekering extra	145,20			
Totaal premie		1740,00		
Reservering eigen risico		385,00		
Totale kosten			2125,00	
Teruggave reservering eigen risico			185,00	
Voor eigen rekening				1940,00
Huidige premie (na aftrek bijdrage gemeente)		1653,72		
Reservering eigen risico		385,00		
Totale kosten			2038,72	
Teruggave eigen risico			185,00	
Voor eigen rekening				1853,72
Nadelig saldo				86,28
Vergoeding voor eigen risico				+€200,-
positief eind saldo				€113,72,-

In deze situatie wordt €200,- opgemaakt van het eigen risico. Deze wordt vergoed via de nieuwe zorgkostenregeling. Uiteindelijk ontstaat zo een positief saldo van **€113,72,-** (€200 - €86,28).

Net als in situatie 1 kan mogelijk nog een additionele besparing op de premie voor de basisverzekering worden gerealiseerd van €175,80. Het kiezen van een passende aanvullende zorgverzekering blijft maatwerk vandaar dat we deze besparing op de basisverzekering apart benoemen en niet in een totale financieel overzicht.

Situatie 3

Als deze cliënt gebruik maakt van de Gemeentepolis, zou worden gekozen voor het Plus-pakket bij Salland (meest uitgebreide verzekering). Binnen dit pakket betaalt men op dit moment op jaarbasis € 360 voor de herverzekering van het eigen risico van € 385. Daarnaast wordt er in deze situatie van uitgegaan dat iemand chronisch ziek is en een beperking heeft, waardoor inzet van Wmo noodzakelijk is. Hiervoor kan een eigen bijdrage van € 228 door het CAK in rekening worden gebracht. De bijdrage is inkomensafhankelijk en wordt door het CAK berekend en bedraagt bij een laag inkomen € 228 op jaarbasis.

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

Situatie na einde gemeentepolis in 2022	Per jaar			
Premie basisverzekering	1486,80			
Aanvullende verzekering plus	246,00			
Tandverzekering plus	249,00			
Totaal premie		1981,80		
Reservering eigen risico		385,00		
Totale kosten			2366,80	
Teruggave reservering eigen risico			0,00	
Eigen bijdrage Wmo			228,00	
Voor eigen rekening				2594,80
Huidige premie (na aftrek bijdrage gemeente)		2188,20		
Reservering eigen risico		0,00		
Totale kosten			2188,20	
Teruggave eigen risico			0,00	
Voor eigen rekening				2188,20
Nadelig saldo				406,60
Vergoeding voor eigen risico				+€240,-
Tegemoetkoming hoge zorgkosten				+€180,-
positief eind saldo				€13,40-

Er van uitgaande dat deze cliënt behoort tot de doelgroep chronisch zieken en mensen met een beperking en er recht is op de volledige zorgkostenregeling. Dit betreft een bedrag van €180,- voor hoge zorgkosten en €240,- voor de tegemoetkoming eigen risico. Dit is totaal € 420,-. Hierdoor ontstaat een positief saldo van €13,40 (€420 - €406,60).

Net als in situatie 1 kan mogelijk nog een additionele besparing op de premie voor de basisverzekering worden gerealiseerd van €175,80. Het kiezen van een passende aanvullende zorgverzekering blijft maatwerk vandaar dat we deze besparing op de basisverzekering apart benoemen en niet in een totale financieel overzicht.

Samengevat

De bovenstaande voorbeelden, waarbij een vergelijking is gemaakt voor drie type inwoners tussen de huidige situatie en de nieuwe situatie laat zien dat voor alle type inwoners een passende verzekering is en ook een besparing te realiseren valt.

De voorbeelden laten in alle gevallen een positief saldo zien.

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

Begeleiding naar zorgverzekering op maat

Verzekeren van zorg is maatwerk. Voor iedereen is het verwachte zorggebruik weer anders. Een polis selecteer je aan de hand van jouw persoonlijk situatie, wensen en verwachte zorgkosten. We vinden het belangrijk dat men zich goed oriënteert en een zorgverzekering kiest die past bij de eigen situatie. Welke zorg is nodig? En welke zorgverzekering past daarbij?

Nu de gemeentepolis van Salland eind 2021 stopt zullen we ondersteuning bieden bij het vinden van een passende zorgverzekering. De focus zal eerst liggen op het bereiken van de doelgroep inwoners met een laag inkomen en (hoge) zorgkosten, zodat zij tijdig en goed geïnformeerd zijn over de veranderingen. Vanaf eind augustus zullen hierover de eerste brieven worden verstuurd. Hierbij is speciale aandacht voor de deelnemers die nog gebruik maakten van de gemeentepolis van Salland. Op die wijze wordt er zorggedragen voor een goede overdracht naar een passende zorgverzekering. Ook ketenpartners worden in deze communicatie meegenomen, zodat zij dezelfde informatie hebben en kunnen bespreken in hun contacten met inwoners.

Overstappen van zorgverzekeraar kan slechts gedurende zes weken per jaar. Om keuzestress te vermijden en mensen te begeleiden om goede afweging te maken bieden we opnieuw, maar ook extra ondersteuning. De ondersteuning zal bestaan uit een aantal onderdelen en is afgestemd op de doelgroep. Hierbij betrekken we meerdere partijen zoals de Op Orde en de Sociale Raadslieden, sociale wijkteams, de Voorzieningenwijzer en Poliswijzer.nl.

Wie zich in de alternatieven verdiept en (financieel) zelfredzaam is, vindt een betaalbaar en individueel passende verzekering. Voor hen zal Poliswijzer.nl een vergelijkingstool ontwikkelen, specifiek voor de inwoners van Zwolle. Uit ervaringen blijkt dat door gebruik te maken van deze vergelijkingstool, het mensen helpt digitaal om vaardig te worden en meer digitaal zelfredzaam. Een mooie bijvangst.

We gaan inloopsprekuren organiseren voor mensen die hulp nodig hebben bij het kiezen van een zorgverzekering en/of ondersteuning nodig hebben bij het gebruik van de vergelijkingstool. Adviseurs van Poliswijzer.nl kunnen aan de vrijwilligers van Op Orde en de sociale raadslieden cursussen geven over hoe de vergelijkingssite te gebruiken. De adviseurs van Poliswijzer.nl geven naast advies over het gebruik van de vergelijkingstool ook inhoudelijk advies over zorgverzekeringen en zullen aanwezig zijn bij de inloopsprekuren. In onze schriftelijke communicatie zal aandacht zijn voor mensen die de Nederlandse taal onvoldoende vaardig zijn. Tijdens de inloopsprekuren zelf zal of een tolk aanwezig kan zijn of gebruik worden gemaakt van een tolktelefoon.

Voor mensen die meer ondersteuning nodig hebben, zal één op één begeleiding georganiseerd. Met name hierbij zullen vrijwilligers en bijvoorbeeld Voorzieningenwijzer worden betrokken.

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

In de laatste weken van december zal er aan de deelnemers van gemeentepolis Salland nog een laatste 'reminder' worden gestuurd dat de gemeentepolis eind 2021 stopt. We maken met Salland zorgverzekeringen afspraken hoe om te gaan met inwoners die ondanks al onze inspanningen de beëindiging van de gemeentepolis hebben gemist.

Bijzondere bijstand

De Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet Langdurige Zorg (WLZ) gelden als een passende en toereikende voorliggende voorziening. Eigen bijdragen van kostensoorten die slechts ten dele door de Zvw worden vergoed komen in beginsel niet in aanmerking voor bijzondere bijstand. In deze regelgeving is een bewuste keuze gemaakt over de noodzaak van het vergoeden van de kosten, zodat verlening van bijzondere bijstand niet aan de orde is.

Het huidige gemeentepolis geldt als een voorliggende voorziening, waardoor er in principe geen bijzondere bijstand nodig is voor medische kosten. Nu de gemeentepolis is opgezegd en stopt per 1-1-2022 zal de nieuwe zorgkostenregeling als voorliggende voorziening gelden. Het blijft daarnaast mogelijk om bijzondere bijstand in bijzondere gevallen toe te kennen naast de zorgkostenregeling.

Het beleid bijzondere bijstand wordt binnenkort geevalueerd. Deze evaluatie stond reeds gepland. Bij deze evaluatie zal ook worden gekeken naar hoe dit zich verhoudt tot de nieuwe zorgkostenregeling. We zullen nieuwe richtlijnen voor bijzondere bijstand voor medische kosten voor de uitvoering gaan ontwikkelen en in de uitvoeringspraktijk meer maatwerk gaan leveren.

Evaluatie zorgkostenregeling

De evaluatie zal in etappes plaatsvinden. Na het overstapsseizoen, deze start ongeveer half november en loopt tot eind december, informeert Poliswijzer.nl ons jaarlijks over het gebruik van de vergelijkingstool en het resultaat. Deze evaluatie geeft een beeld van de overstapbewegingen per jaar. In bijlage 3 staan de indicatoren vermeld.

De jaarlijks verantwoording voor het gebruik van de zorgkostenregeling zal via de jaarrekening plaatsvinden. Hoeveel personen voor welk bedrag gebruik maakt van deze regeling voor het deel hoge zorgkosten en voor het verbruikte eigen risico. In het voorjaarsmoment zal het gebruik van de zorgkostenregeling worden meegenomen. Daarnaast houden we de vinger aan de pols bij onze ketenpartners. We monitoren en analyseren de signalen die we van bijvoorbeeld de Sociale Raadlieden ontvangen. Als blijkt dat er bijvoorbeeld bij het Noodfonds of via bijzondere bijstand extra aanvragen voor medische kosten worden gedaan, onderzoeken we deze signalen.

In de Minima-effectrapportage (MER) die eens in de vier jaar wordt uitgebracht in Zwolle wordt de zorgkostenregeling voortaan meegenomen. Een MER laat zien wat het effect is van rijks- en gemeentelijke inkomensondersteuning voor diverse huishoudtypes op hun huishoudplaatjes. Dat is de basis van het gemeentelijk armoedebestrijd. Het plan is om in 2022 weer een MER uit te laten brengen door het Nibud. Het Nibud maakte ook een vergelijking van de resultaten en de voorgaande minima-effectrapportage (2018).

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

Bijlage 1

Overzicht van de inkomensgrenzen bij een percentage van 110 en 130%. Dit zijn netto bedragen.

Jongeren zonder kinderen	110% bijstandsnorm	130% bijstandsnorm	Maximaal vermogen
Alleenstaand, bij ouder(s) inwonend en jonger dan 21 jaar	€ 277,44	€ 327,89	€ 6.295
Alleenstaand, zelfstandig wonend en jonger dan 21 jaar	€ 998,69	€ 1.180,27	€ 6.295
Echtpaar of samenwonend en beiden jonger dan 21 jaar	€ 1.660,77	€ 1.962,73	€ 12.590
Jongeren met kinderen			
Alleenstaand, bij ouder(s) inwonend en jonger dan 21 jaar	€ 277,44	€ 327,88	€ 12.590
Alleenstaand, zelfstandig wonend en jonger dan 21 jaar	€ 998,69	€ 1.180,27	€ 12.590
Echtpaar of samenwonend en beiden jonger dan 21 jaar	€ 1.643,87	€ 1.942,76	€ 12.590
21 tot AOW-leeftijd			
Alleenstaand	€ 1.123,83	€ 1.328,17	€ 6.295
Alleenstaande ouder	€ 1.123,83	€ 1.328,17	€ 12.590
Echtpaar of samenwonend, met of zonder kinderen	€ 1.605,48	€ 1.897,38	€ 12.590
AOW-leeftijd of ouder			
Alleenstaande	€ 1.249,79	€ 1.477,02	€ 6.295
Alleenstaande ouder	€ 1.249,79	€ 1.477,02	€ 12.590
Echtpaar of samenwonend, met of zonder kinderen, waarvan 1 partner de AOW- leeftijd bereikt heeft	€ 1.693,67	€ 2.001,61	€ 12.590

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

Bijlage 2 Basis en restpakket

Bij haar berekeningen gaat het Nibud bij het uitgaven pakket uit van een basispakket en een pakket voor sociale participatie.

Een basispakket:

Dit pakket heeft alleen betrekking op de echt noodzakelijke kosten en bevat de kosten voor het levensonderhoud, zoals: de kosten voor huur, de nutsvoorzieningen, belastingen, telefoon, internet, televisie, zorgverzekeringen, enz.

Het basispakket plus de kosten voor participatie:

Onder kosten voor participatie worden kosten verstaan, zoals contributies en abonnementen, bezoek ontvangen en op bezoek gaan, uitgaan en vervoer. Het gaat hierbij om kosten die als noodzakelijk beschouwd kunnen worden om mee te kunnen doen aan het sociaal- maatschappelijk leven.

Bijlage 3 Indicatoren nav overstapseizoen

Zwolle

Overstapcijfers Zwolle 2021/2022

	Poliswijzer.nl/Zwolle
Aantal unieke bezoekers	
Aantal gemaakte vergelijkingen	
Gemiddelde tijd per vergelijking	
Aantal malen keuzehulp gebruikt	
Aantal overstappers	

Gemiddeld bespaarbedrag

€ xxxx

Zwolle

Overstappers per leeftijdscategorie

Leeftijdsgroep	Poliswijzer.nl/Zwolle
18-24	x%
25-34	x%
35-44	x%
45-54	x%
55-64	x%
65+	x%

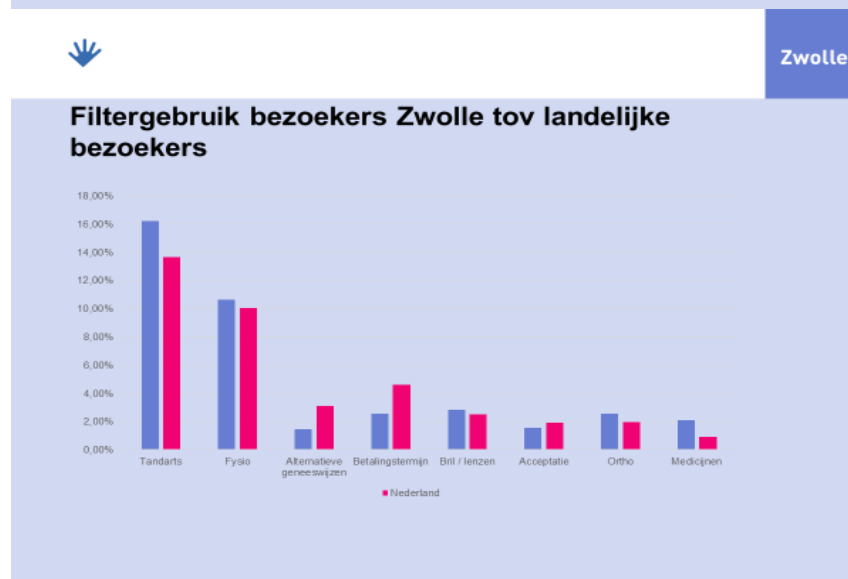
Gemiddelde leeftijd

X jaar

Ons kenmerk

Datum

21 juni 2021

(nog fictieve % , dient ter illustratie)